

U s n e s e n í

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Moniky Vackové a soudkyň JUDr. Aleny Hrdličkové a JUDr. Gabriely Kučerové v právní věci žalobců **1) Ing. Martina T., 2) Mgr. Petry T.**, obou bytem XXXXX, obou zastoupených JUDr. Davidem Kuboněm, advokátem se sídlem Letenská 8, Praha 1 proti žalované společnosti **Česká spořitelna, a.s.**, IČ 45244782, se sídlem Olbrachtova 1929/62, Praha 4, zastoupené JUDr. Tomášem Sokolem, advokátem se sídlem Sokolská 60, Praha 2, o zaplacení 7.150,- Kč s příslušenstvím, o odvolání Občanského sdružení spotřebitelů TEST, IČ 45770760, se sídlem Praha 10, Černomořská 419/10, proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 17. října 2013, čj. 56C 119/2013 -182

t a k t o :

- I. Usnesení soudu I. stupně **se p o t v r z u j e .**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů odvolacího řízení

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným usnesením soud prvního stupně nepřipustil účast Občanského sdružení spotřebitelů TEST (dále jen Sdružení) jako vedlejšího účastníka na straně žalobce a rozhodl o povinnosti Sdružení nahradit žalovanému náklady řízení ve výši 2.178,- Kč. Přípustnost vedlejšího účastenství soud prvního stupně posuzoval na návrh žalované společnosti, která s účastí Sdružení v řízení nesouhlasila. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že neshledal, že by Sdružení mohlo mít právní zájem na vítězství hlavního účastníka. Výsledek sporu o vydání bezdůvodného obohacení spočívajícího v úhradě bankovních poplatků uhrazených žalované bez právního důvodu se právního postavení Sdružení, tedy jeho práv a povinností plynoucích z hmotného práva, dotknout nemůže. Výrok o nákladech řízení odůvodnil soud I. stupně s odkazem na § 151 o.s.ř. a § 142 odst. 1 o.s.ř. tím, že mezi vedlejším účastníkem a žalovanou řízení končí a vedlejší účastník ve sporu nebyl úspěšný.

Proti tomuto usnesení podalo Sdružení včas odvolání. Trvá na tom, že má právní zájem na výsledku řízení, který plyne ze stanov Sdružení i z norem práva na ochranu spotřebitele. Sdružení bylo založeno za účelem ochrany spotřebitelů, je subjektem, který je zapsán v seznamu osob oprávněných podávat žaloby ve spotřebitelských sporech vedeného Komisí Evropských společenství. Je žalobcem v několika sporech s obdobným skutkovým základem, jako má tento spor, v několika obdobných sporech vystupuje též jako vedlejší účastník. Banky budou ve sporech, v nichž je sám účastníkem, nepochybně argumentovat každým rozhodnutím týkajícím se bankovních poplatků, výsledek nadepsaného řízení tedy nepochybně bude mít dopad do jeho právní sféry. Nepřipuštěním vedlejšího účastenství na straně žalobců, kteří jsou spotřebiteli, soud znemožnil Sdružení, aby naplnilo účel své existence, jakož i specifická práva garantovaná Listinou základních práv a svobod a zákonem č. 634/1992 Sb. Jeho neúčastí ve sporu nemůže být vyrovnána faktická nerovnost ve

spotřebitelských závazkových vztazích, odkazuje v té souvislosti na nálezy Ústavního soudu I. ÚS 342/09 a II. ÚS 3/06. Může-li podle § 25 odst. 2 písm. b) citovaného zákona být Sdružení žalobcem ve spotřebitelských sporech, byť v nich vůbec nejsou řešena jeho práva a povinnosti, může být tím spíše v týchž věcech vedlejším účastníkem. Odvolatel namítal rovněž, že o nákladech řízení mělo být rozhodnuto podle § 150 o.s.ř., jeho záměrem bylo podporovat slabší stranu sporu, je proto v rozporu s dobrými mravy, aby hradil náklady řízení protistrany.

Odvolací soud ve smyslu ust. § 212 a § 212a odst. 1 a 6 ve spojení s ust. § 214 odst. 2, písm. c) o.s.ř. přezkoumal napadené rozhodnutí, aniž by nařizoval odvolací jednání a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Soud prvního stupně postupoval správně, když účast Sdružení jako vedlejšího účastníka v tomto řízení nepřipustil, správně uvedl, že přítomnost vedlejšího účastníka v řízení zákon umožňuje tehdy, jestliže sám vedlejší účastník má právní (a nikoli jiný) zájem na výsledku sporu (§ 93 odst. 1 o.s.ř.). Pojem právní zájem je dlouhodobě vykládán jako zájem odůvodněný tím, že výsledek sporu bezprostředně ovlivní právní postavení vedlejšího účastníka. Ze skutečností, které Sdružení tvrdí, však neplyne, že by se výsledek sporu mohl jakýmkoli způsobem projevit v jeho právním postavení, tedy v jistotě o jeho vlastních právech a povinnostech plynoucích z hmotného práva. Sdružení se projednáváný spor v tomto smyslu netýká, jeho právní postavení zůstane stejné bez ohledu na to, zda žalobcům budou či nebudou vráceny požadované bankovní poplatky. Výsledek sporu může být pro Sdružení pouze zdrojem informací o právních názorech soudů, což však nepochybně, jak rovněž uvedl soud prvního stupně, není totéž, co zákon míní pojmem „právní zájem“. Soud prvního stupně rovněž správně vysvětlil, že aktivní legitimaci Sdružení založenou § 25 odst. 2 písm. b) zákona č. 634/1992 Sb. nelze ztotožňovat s právem účastnit se automaticky jako vedlejší účastník všech řízení, v nichž je účastníkem spotřebitel.

Zbývá jen dodat, že argumentace nálezy Ústavního soudu I. ÚS 342/09 a II. ÚS 3/06 zde vůbec není vůbec namístě. Nálezy neřeší ani okrajově otázky procesní, tedy ani problematiku vedlejšího účastenství, jimi posuzovaná nerovnost subjektů vstupujících do závazkových vztahů a s tím související neplatnost smluv uzavřených spotřebiteli před přijetím speciální úpravy tzv. spotřebitelských smluv s touto věcí nesouvisí.

Správné je též rozhodnutí soudu I. stupně o nákladech řízení mezi účastníky. Vedlejší účastník se formálně vzato ocitl se žalovanou stranou ve sporu o přípustnosti vedlejšího účastenství, toto řízení skončilo, je proto třeba rozhodnout o náhradě nákladů v souvislosti s ním vzniklých (§ 151 o.s.ř.). V tomto sporu vedlejší účastník neměl úspěch, je proto povinen nahradit protistraně náklady, které jí vznikly (§ 142 odst. 1 o.s.ř.). Soud prvního stupně náklady za zastoupení advokátem stanovil podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, jeho výpočet je rovněž správný. Pro postup podle § 150 o.s.ř. odvolací soud důvody nenašel. Okolnostmi zvláštního zřetele hodnými, pro které soud v mimořádných případech náhradu nákladů řízení úspěšnému účastníku nepřizná, nemůže být obecně činnost odvolatele plynoucí z jeho stanov (zde boj za práva spotřebitelů). Důvodem pro takový postup mohou být pouze konkrétní okolnosti konkrétního případu, které však odvolatel ani netvrdí.

Rozhodnutí soudu prvního stupně je věcně správné, odvolací soud je proto podle § 219 o.s.ř. potvrdil.

O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř.; žalovaná byla v odvolacím řízení úspěšná, v odvolacím řízení jí však žádné náklady nevznikly.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení lze do dvou měsíců ode dne doručení podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně, a to za předpokladu, že rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

V Praze dne 17. prosince 2013

JUDr. Monika Vacková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Jandová